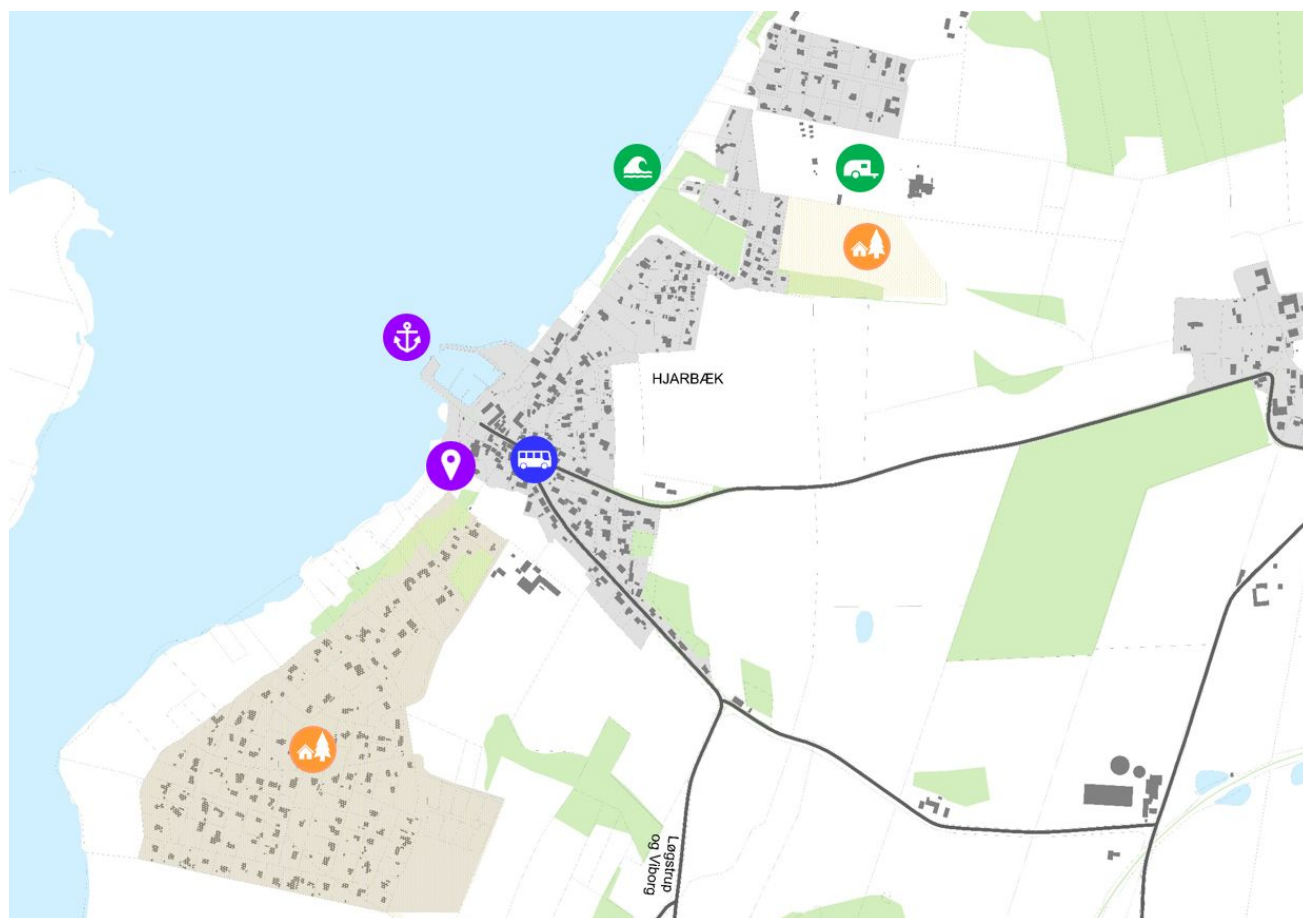

FORSLAG: Hjarbæk i dag

Klik på kortet for at se i større størrelse.

Byens liv

Indbyggerne i Hjarbæk er glade for deres by, og deler den gerne med de mange besøgende. Borgerne i byen vægter byens særegne charme og de rekreative omgivelser meget højt. Det er en attraktiv by for alle aldersgrupper med plads til forskellighed. Borgerne betegner hinanden som engagerede og omsorgsfulde mennesker, der tager hånd om hinanden og byen. Hjarbæk er et aktivt lokalsamfund med mange arrangementer og spontane initiativer: "Det er bare at spørge, om nogen vil være med!"

(Sammendrag fra Hjarbæk Borgerplan – april 2019)

Signalement

 Indbyggere 225. Mange ældre. Vækst i indbyggertal.	 Almen service Findes i Løgstrup.	 Handel og erhverv Kro. Camping.	 Byggemuligheder Bolig: Få private byggegrunde.	 Aktører Borgerforening. Sjægtelaug. Sejlklub.
--	--	---	---	--

Klik på kortet for at se i større størrelse.

Byens struktur

Hjarbæk ligger 12 km nordvest for Viborg. Hjarbæk afgrænses mod nord og syd af eksisterende sommerhusområder, Hjarbæk Fjord mod vest og det åbne land mod øst.

Hjarbæk (Hiardbeck – en sammentrækning af 'hjord' og 'bæk') blev nævnt første gang i 1440 som

en ladeplads for Viborg. Frem til 1840 havde havnepladsen karakter af naturhavn, indtil et toldsted blev opført i 1847 og Hjarbæk Havn stod færdig i 1851. Havnen blev primært benyttet af lokale fjordfiskere og mindre fragtskibe frem til 1966, hvor Hjarbæk Fjord blev adskilt fra resten af Limfjorden med en dæmning over Virksund. Toldstedet er i dag omdannet til Hjarbæk Kro.

Hjarbæk har først og fremmest udviklet sig som en bonde- og fiskerby, hvor landsbyen er opstået omkring havnen, og består hovedsageligt af gårde og småhuse, der ligger langs indfaldsvejene. Den oprindelige landsby er blevet omkranset af nyere parcelhus- og sommerhusbebyggelser.

Hjarbæk har ikke, og har aldrig haft, hverken kirke, forsamlingshus eller skole. Indtil omkring 1960 var Hjarbæk en mere eller mindre selvforsynende by, mens man i dag skal til Løgstrup efter stort set al handel og service.

Landsbyens gadenet fremstår i sit oprindelige forløb, og forbinder den oprindelige havneplads med bygader og baggyder, og med små pladsdannelser hvor indfaldsvejene løber sammen.

Der findes flere markante beplantninger i landsbyen, i form af solitære træer og rækker af træer, som er karaktergivende for byen. På Hjarbækvej stod engang en lang allé af træer gennem byen, og man kan stadig se enkelte af de gamle træer.

Hjarbæk har bevaret meget af sin oprindelige karakter med den unikke beliggenhed i fjordlandskabet. Havnepladsen og småhusene udgør en væsentlig kulturhistorisk værdi. Stejlepladsen ved kroen, som bruges til tørring og tjæring af fiskernes fangstnet, er en af Danmarks bedst bevarede som endnu bruges til sit oprindelige formål.

Rundt om Hjarbæk

Hjarbæk ligger på den østlige skrænt ned til Hjarbæk Fjord i en af Limfjordens sydlige forgreninger. Her har en slugt i terrænet forbundet det højere beliggende agerland med fjordens fiskevand og transportveje. Landskabet hæver sig temmelig brat mod nordøst og sydvest, og næsten alle de ældre bygninger er blevet opført på de lavereliggende områder herimellem og mod sydøst.

Hjarbæk blev udbygget med et sommerhusområde med små fritidshuse i bakkerne i begyndelsen af 1900-årene og en badestrand blev anlagt i 1932.

Hjarbæk har naturlige sammenhænge med Løgstrup, i form af at skole og anden almen service ligger her, og Vorde på grund af kirken. Der er også sammenhænge med Kvols, Knudby og Fiskbæk, i kraft af den kystnære beliggenhed ved fjorden.

Signaturforklaring

Byggemulighed

Virksomhed

Dagligvarebutik

Rekreativt område

Bus

Dagtilbud

Skole

Plejecenter

Idrætsanlæg

Mødested

Kulturhistorie og seværdighed

Signaturforklaring

Historisk kort 1948-1940

Hjarbæks omgivelser og nærområde

FORSLAG: Udviklingsplan for Hjarbæk

Klik på kortet for at se i større størrelse.

Pejlemærker for Hjarbæks udvikling

Det gennemgående tema for Hjarbæks videre udvikling er *"noget særligt - for sig selv og for andre"*. Det skal ske ved at arbejde efter disse pejlemærker:

- Havnen og fjorden – som attraktion for beboere og for gæster
- Byen – fortiden, nutiden og fremtiden
- Naturen – benyttelse og beskyttelse

Udviklingen af Hjarbæk

Borgerne i Hjarbæk har gennem et stykke tid arbejdet med deres visioner for deres bys fremtid. De har sammen formuleret som værdier, at borgerne i byen vægter byens særegne charme, børnene og de rekreative omgivelser særlig højt. Der er meget stor bevidsthed om, at borgerne deler deres by med mange – der er mange interesser knyttet til byens havn, byens beliggenhed ved kysten og den natur der omgiver byen.

Hjarbæk er en aktiv by med flere foreninger og laug, der skaber liv i byen. I de senere år er der opstået et fint samarbejde mellem byens borgerforening, sejlklubben og Sjægtelaugget.

Havnen er også i dag helt central for byens liv. Den fungerer i dag som et rekreativt område, der dagligt besøges af mange.

Borgerne har et stort ønske om at styrke det eksisterende havneområde i sin nuværende form, men så de faciliteter og aktiviteter, som byens borgere og besøgende kan have fælles fornøjelse og glæde af, opgraderes til en tidssvarende standard. Især er der et stort behov for at opgradere havnens offentlige toilet.

Det er et ønske at skabe bedre sammenhæng mellem havneområdet og de bynære kystområder, der ønskes gjort mere tilgængelige. Der er samtidig en meget høj bevidsthed om, at alle nye tiltag skal ske med respekt for og hensyntagen til det eksisterende miljø.

Især Stejlepladsen ligger det byens borgere stærkt på sinde at bevare, som byens samlingspunkt for borgere og turister, i sin nuværende form. Borgerne værner om det helt særlige miljø med fiskeskurene og rusepælestakkene ved 'Hjarbækkens' frie udløb, hvorfra der er udsigt og fri adgang til strand og fjord.

Selve havnemolen er et yndet udflugtsmål for de mange der besøger Hjarbæk for at nyde udsigten og se den helt utrolig smukke solnedgang over fjorden. Borgerne har en ide om at udvikle molen, så der bliver etableret en 'siddetrappe' på molens yderside mod vest. Tanken er, at siddetrappen også kan bruges som tribune til de mange tilskuere til sejladser på fjorden, herunder VM i sjægtesejlad.

I tilknytning til havneområdet har borgerne et ønske om, at der etableres en legeplads. Et sted der kan bruges i hverdagen af lokalsamfundets borgere, og som også kroens og byens gæster samt havnens kørende og sejrende gæster vil få glæde af. Legepladsen ønskes derfor placeret tæt på havnen, men så selve Stejlepladsen ikke berøres. Også her har kravene til udformning og tilpasning til landskabet høj prioritering.

Hjarbæks mange gæster, ikke mindst i sommerhalvåret, er med til at øge trafikmængden gennem byen betragteligt. Der er ønske om hastighedsdæmpende foranstaltninger, lidt flere p-pladser og en tydeliggørelse af trafikens forløb på udvalgte områder.

Nord for Hjarbæk ligger en af Viborg Kommunes få badestrande. Området er efter borgernes vurdering efterhånden blevet noget forsømt. Vedligehold af de grønne områder, etablering af et offentligt toilet og flere faciliteter i tilknytning til områdets madpakkehus ses som en tiltrængt opgradering af området.

Borgerne vil gerne etablere noget, der skaber aktivitet og sammenhold i vintertiden, hvor byen er rimeligt stille. Konkret er det et ønske at etablere en vinterbadeklub, og anlægge vinterbadebro med en mobilsauna, gerne i tilknytning til sejklubbens arealer.

Borgerne ønsker at arbejde for, at strandene syd for Hjarbæk kan genetableres og føres tilbage til oprindeligt udseende, gerne ved naturlig afgræsning, evt. gennem etablering af et lokalforankret "ko-græsse-laug".

Hjarbæks borgere har et ønske om at kunne gå en tur langs kysten. Ønskedrømmen er en vandresti rundt om hele fjorden, men et mere realistisk scenarie er at få forbundet Hjarbæk by med sommerhusområderne nord og syd for byen med stier. Der er forslag om to konkrete strækninger – en sydlig forbindelse mellem Hjarbæk by og sommerhusområdet Fuglebakken, og en nordlig forbindelse mellem campingpladsen, badestranden og Hjarbæk by.

OBS! Konkrete projekter forudsætter tilladelse fra relevante myndigheder.

Byrådet vil arbejde for

For at understøtte Hjarbæks udvikling, vil byrådet arbejde for:

- at gennemføre en realiseringsplan for dele af udviklingsplanens emner
- at tilvejebringe en samlet plan for havnens udvikling
- at sikre muligheder for byens fremtidige udvikling, ved at udlægge et nyt perspektivområde
- en opgradering af strandområdet
- at styrke naturområderne i tilknytning til strandene, herunder etablering af kogræsselaug

Det bliver i hvert enkelt projekt vurderet, om realisering forudsætter tilladelse og/eller dispensationer. Realisering afhænger af, at de nødvendige tilladelser kan opnås.

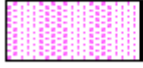
Borgerne vil derudover arbejde for

I forbindelse med arbejdet med den lokale udviklingsplan for Hjarbæk, har borgerne besluttet at arbejde videre med følgende projekter:

- Bypedeller, der kan bistå med vedligehold, opsyn og øvrige afgrænsede opgaver, eksempelvis anlægsarbejde i forbindelse med øvrige projekter.
- Etablering af stier i naturen
- Etablering af kogræsselaug
- Etablering af faciliteter for vinterbadere samt anlæggelse af vinterbadebro
- Udviklingsgruppen vil være behjælpelig med ansøgning af fondsmidler, skitser til legeplads m.m.

Disse projekter er borgernes egne, og indgår ikke i den formelle kommuneplan eller anden kommunal prioritering på nuværende tidspunkt.

Signaturforklaring

- Vejadgang
- Eksisterende større stier
- Forslag til nye større stier
- Erhvervsområde under udbygning
- Nyt rekreativt område
- Nyt område til almen service
- Boligområde under udbygning
- Nyt boligområde
- Perspektivområder - boliger
- Eksisterende landsbyafgrænsning
- Udvidelse af landsbyafgrænsning

Signaturforklaring